

બહેરા અથવા સાંભળવામાં તકલીફ
હોય તેવા બાળકો માટે ધ ન્યુ જર્સી
પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ
ઉંમર જન્મથી પાંચ વર્ષ સુધી

STATE OF NEW JERSEY
DEPARTMENT OF EDUCATION

બહેરા અથવા સાંભળવામાં તકલીફ હોય તેવા બાળકો માટે ધ ન્યુ જર્સી

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

આ પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ ન્યુ જર્સી પબ્લિક લો 2019, પ્રકરણ 205 ના પ્રતિભાવમાં બનાવવામાં આવી હતી, જેમાં બહેરાઓના શિક્ષણ પર કાર્યકારી જૂથ દ્વારા કરવામાં આવેલી ભલામણોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો. તેનો ઉદ્દેશ જન્મથી પાંચ વર્ષ સુધીના બાળકો જે બહેરા છે અથવા સાંભળવામાં કઠિન છે તેમની અંગ્રેજી સાક્ષરતાની ગ્રહણકારી અને અભિવ્યક્ત ભાષા સંપાદન અને વિકાસના તબક્કા તરફ દેખરેખ અને ટ્રેકિંગ સાથે પરિવારોને મદદ કરવાનો છે.

જે બાળકો બહેરા છે અથવા સાંભળવામાં તકલીફ છે, જેમની પાસે સુલભ સંદેશાવ્યવહાર નથી, તેઓ ભાષાના સંપાદનમાં વિલંબનું, બંને સ્વીકાર્ય અને અભિવ્યક્ત રીતે જોખમ ધરાવે છે. ભાષા વિકાસના સીમાચિહ્નોનું ચેકલિસ્ટ પરિવારો માટે તેમના બાળકની પ્રગતિનો અવલોકન અને રેકૉર્ડ રાખવા માટે રચાયેલ અનૌપચારિક પગલાં છે.

કેલિફોર્નિયા લેન્ગ્વેજ ડેવલપમેન્ટ માઇલસ્ટોન ચેકલિસ્ટ સહિત અમેરિકન સાઇન લેન્ગ્વેજ અને અંગ્રેજી સીમાચિહ્નોનો સમાવેશ કરતા ઘણાં ભાષા વિકાસના માઇલસ્ટોન ચાર્ટ્સ ઉપલબ્ધ છે, જે આ દસ્તાવેજમાં સમાયેલ છે. તમારા બાળકના સાંભળવાની અને બોલાતી ભાષાના વિકાસને સમજવા માટેનું બીજું સાધન અમેરીકન સ્પીચ-લેન્ગ્વેજ-હીયરીંગ એસોસિએશન (ASHA)** વેબસાઇટ પર મળી શકે છે.

સેન્ટર ફોર ડિઝીઝ કન્ટ્રોલ (CDC)** પાસે એક વેબસાઇટ છે જે સાંભળવાની અને બોલાતી ભાષા સહિત વિવિધ વિકાસલક્ષી સીમાચિહ્નો સહિત, તેમજ સામાજિક અને ભાવનાત્મક, જ્ઞાનાત્મક અને હલનચલન/શારીરિક વિકાસની રૂપરેખા આપે છે. CDC વેબસાઇટ પર છાપવાયોગ્ય સીમાચિહ્ન ચેકલિસ્ટ્સ, વય દ્વારા ગોઠવાયેલ માઇલસ્ટોન્સની વીડિયો અને ફોટો લાઇબ્રેરી અને માઇલસ્ટોન ટ્રેકિંગ એપ પણ ઉપલબ્ધ છે.

ભાષાના વિકાસ માટે વિશિષ્ટ ન હોવા છતાં, બહેરા અથવા સાંભળવામાં તકલીફ ધરાવતા બાળકને ઉછેરવા સાથે સંકળાયેલા ઘણાં નિર્ણયો પર પરિવારો માટે ઘણાંબધા સંસાધનો ઉપલબ્ધ છે, જેમાં સંદેશાવ્યવહાર વિકલ્પો, શ્રવણ સહાય અને કોફલીયર પ્રત્યારોપણ, બહેરા સંસ્કૃતિ, શૈક્ષણિક સંસાધનો અને કુટુંબ આધારનો સમાવેશ છે. આ સંસાધનો જોતી વખતે અને વ્યાવસાયિકો સાથે વાત કરતી વખતે, ન્યુ જર્સી અર્લી ઇન્ટરવેન્શન સિસ્ટમ (NJIEIS) રિજીયોનલ અર્લી ઇન્ટરવેન્શન કોલેબોરેટીવ્સ (REICs) ખાતે સુનાવાણી સલાહકારો દ્વારા વિકસાવવામાં આવેલ ગ્લોસરી ઓફ ટર્મ્સ નો સંદર્ભ લેવામાં પરિવારોને મદદરૂપ થઈ શકે છે.

• AG બેલ ફેમિલી રીસોર્સીસ

AG Bell વેબસાઇટમાં એવા પરિવારો માટે અસંખ્ય સંસાધનોનો સમાવેશ થાય છે જે શ્રવણ અને બોલાતી ભાષાનો ઉપયોગ કરવા માટે ચૂંટાયા છે.

• અમેરીકન સોસાયટી ફોર ડેફ ચિલ્ડ્રન (ASDC)**

ASDC વેબસાઇટ “બહેરા બાળકો અને યુવાનો સાથે વિવિધ પરિવારોના સશક્તિકરણ, વચન, વકીલાત, સંસાધનો અને સહયોગી નેટવર્ક્સ દ્વારા ભાષા સમૃદ્ધ વાતાવરણની સંપૂર્ણ એક્સેસ સ્વીકારીને તેમના મિશનને પ્રતિબિંબિત કરે છે.”

• Beginnings for Parents of Children who are Deaf or Hard of Hearing, Inc.**

(બિગિનિંગ્સ ફોર પેરન્ટ્સ ઓફ ચિલ્ડ્રન હુ આર ડેફ ઓર હાર્ડ હીયરીંગ, ઇન્ક)

શરૂઆત પરિવારો અને વ્યાવસાયિકો માટે નિષ્પક્ષ સહાય પૂરી પાડે છે. વેબસાઇટમાં વિવિધ પ્રકારના સંસાધનોનો સમાવેશ થાય છે જેમ કે તમારા બાળક સાથે વાતચીત, ટેકનોલોજી, શ્રવણ પ્રણાલી અને અન્ય માતા-પિતા સાથે જોડાણ.

** અંગ્રેજી ઉપરાંતની ભાષાઓમાં ઉપલબ્ધ છે

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

- **CDC પેરન્ટ્સ ગાઇડ**
આ વેબસાઇટમાં પરિવારો માટે માહિતીની સંપત્તિ શામેલ છે જેમ કે સાંભળવાની ખોટ સમજવી, ભાષા અને સંદેશાવ્યવહારના વિકલ્પો, નિર્ણય લેવો, શબ્દાવલી અને વધારાના સંસાધનો.
- **ધ સેન્ટર ઓન સેસરી એન્ડ કોમ્પ્લેક્ષ ડીસએબીલીટીઝ**
ડેફબ્લાઇન્ડનેસ પર ન્યુ જર્સી કેન્દ્ર વ્યાવસાયિકો અને બહેરાપણું સહિતના જટિલ વિકલાંગ બાળકોના પરિવારો માટે સંસાધનો પૂરા પાડે છે.
- **AG બેલ ફેમિલી રીસોર્સિસ**
ગેલ્વોડેટ યુનિવર્સિટીની વેબસાઇટ પર લોરેન્ટ ક્લાર્ક નેશનલ ડેફ એજ્યુકેશન સેન્ટર વિવિધ વિષયો પર અને વ્યાવસાયિકો માટે સંસાધનોની શ્રેણી પ્રદાન કરે છે.
- **ધ ફેમિલી મેટર્સ (NJEIS રીજીયોનલ અર્લી ઇન્ટરવેન્શન કોલેબોરેટીવ)****
ફેમિલી મેટર્સ વેબસાઇટ સાંભળવાનું નુકશાન, સંદેશાવ્યવહારના વિકલ્પો, સાંભળવાના વાતાવરણનું સર્જન, અને બહેરા અથવા સાંભળવામાં તકલીફ ધરાવતા બાળકોના પરિવારો માટે ASL જેવી માહિતી પૂરી પાડે છે.
- **હેન્ડ્સ એન્ડ વોઇસિઝ**
હેન્ડ્સ એન્ડ વોઇસિઝ એ માતાપિતા દ્વારા સંચાલિત સંસ્થા છે જે સંદેશાવ્યવહારની પદ્ધતિને ધ્યાનમાં લીધા વગર, પરિવારોને ટેકો આપે છે. આ વેબસાઇટમાં ઘણાં સંસાધનો છે, જેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે:
  - **પેરન્ટ્સ ગાઇડ ટુ અર્લી ઇન્ટરવેન્શન**
  - **પેરન્ટ ટીપ શીટ્સ: લેન્ગવેજ લીટરસી એન્ડ સોશિયલ ઇમોશનલ ડેવલપમેન્ટ**
- **હીયરીંગ ફર્સ્ટ**
હીયરીંગ ફર્સ્ટ "શરૂઆતના નિર્ણાયક દિવસો અને તેમની મુસાફરી દરમિયાન તેમના બાળકને ઉછેરે છે, જ્યારે પણ તેમને પ્રશ્નો હોય અથવા કોઈની સાથે જોડાવાની જરૂર હોય" પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને શ્રવણ અને બોલાતી ભાષા પસંદ કરેલ પરિવારો માટે સંસાધનો અને સહાય પૂરી પાડે છે.
- **નેશનલ સેન્ટર ઓન ડેફ-બ્લાઇન્ડનેસ**
આ વેબસાઇટ બહેરા-અંધત્વ પર પરિવારો અને વ્યાવસાયિકો માટે સંસાધનો પ્રદાન કરે છે.
- **નેશનલ ક્યુડ સ્પીચ એસોસિયેશન****
આ વેબસાઇટ પરિવારો અને વ્યાવસાયિકો માટે સંસાધનો પ્રદાન કરે છે જે શ્રવણને ટેકો આપવા માટે ક્યુડ ભાષણનો ઉપયોગ કરે છે.
- **ન્યુ જર્સી ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એજ્યુકેશન રિસોર્સિસ ફોર સ્ટુડન્ટ્સ જેઓ, બહેરા શ્રવણ અથવા બહેરા-અંધ તકલીફ ધરાવે છે**
આ વેબસાઇટ ન્યુ જર્સીમાં પરિવારો અને વ્યાવસાયિકો માટે વિવિધ વિષયો પર માહિતી પૂરી પાડે છે, જેમાં NJ બહેરા વિદ્યાર્થીઓના બિલ ઓફ રાઇટ્સ અને બહેરા, હાર્ડ ઓફ હિયરિંગ, અથવા ડેફબ્લાઇન્ડ વિદ્યાર્થીઓ માટે કોમ્યુનિકેશન પ્લાન અને NJ માં શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોની યાદીનો સમાવેશ થાય છે.
- **ન્યુ જર્સી ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એજ્યુકેશન ફેમિલીઝ પોર્ટલ**
ધ ફેમિલીઝ પોર્ટલ વિદ્યાર્થીઓના શિક્ષણ અને વિકાસમાં માતાપિતા અને કૌટુંબિક સંલગ્નતાને લગતી સહાય અને માહિતી પૂરી પાડવા માટે કેન્દ્રિય સ્થાન બનવાનો ઇરાદો છે. તે એક નેવિગેશન સિસ્ટમ પણ છે જે માતાપિતા અને પરિવારોને રાજ્ય અને સ્થાનિક સ્તરે શિક્ષણ પ્રણાલી કેવી રીતે કાર્ય કરે છે તે સમજવામાં મદદ કરવા માટે રચાયેલ છે. આ ઉપરાંત, પોર્ટલ એ શિક્ષકો અને પરિવારો માટે વિચારોનો ગતિશીલ સ્રોત છે જેઓ તેમના ભાગીદારી કાર્યક્રમોને મજબૂત કરવાના માર્ગો શોધી રહ્યા છે.

** અંગ્રેજી ઉપરાંતની ભાષાઓમાં ઉપલબ્ધ છે

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

- **ન્યુ જર્સી ડીવીઝન ઓફ ધ ડેફ એન્ડ હાર્ડ ઓફ હીયરીંગ**
ન્યુ જર્સી ડીવીઝન ઓફ ધ ડેફ એન્ડ હાર્ડ ઓફ હીયરીંગ (DDHH) નું મિશન શિક્ષણ, હિમાયત અને સીધી સેવાઓ પૂરી પાડવાનો છે જે અવરોધોને દૂર કરે છે અને રાજ્યની સામાન્ય વસ્તી માટે નિયમિતપણે ઉપલબ્ધ કાર્યક્રમો, સેવાઓ અને માહિતીની સુલભતાને પ્રોત્સાહન આપે છે. **લેવલિંગ ધ પ્લેઇંગ ફીલ્ડ** એ બાળ સંભાળ સેટિંગ, ઘરો, પ્રીસ્કૂલ્સ અથવા અન્ય લાગુ કાર્યક્રમોમાં ASL બહેરા ભાષા સહયોગીઓ મારફતે ભાષા સંપાદન સેવાઓ પૂરી પાડે છે. બાળ સંભાળ કેન્દ્ર પસંદ કરવા અંગે માર્ગદર્શન અને બહેરા અથવા સાંભળવામાં તકલીફ ધરાવતા બાળક માટે ભાષા સંપાદનનું મહત્ત્વ લેવલિંગ ધ પ્લેઇંગ ફીલ્ડ વેબ પેજ પર મળી શકે છે.
- **ન્યુ જર્સી અર્લી ઇન્ટરવેન્શન સીસ્ટમ (NJEIS)****
આ વેબસાઇટ ન્યુ જર્સી અર્લી ઇન્ટરવેન્શન સિસ્ટમ વિશે વિગતવાર માહિતી પૂરી પાડે છે.
- **ન્યુ જર્સી ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ હેલ્થ: ઇફ યોર ચાઇલ્ડ હેલ્થ હિયરીંગ લોસ****
આ વેબસાઇટ એવા પરિવારો માટે સંસાધનો પૂરા પાડે છે, જેમાં વ્યાવસાયિકોનો સામનો કરવો પડી શકે છે, એવા પરિવારો માટે કે જેમના નાના બાળકને બહેરા અથવા સાંભળવામાં તકલીફ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- **ન્યુ જર્સી ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ હેલ્થ: ન્યુબોર્ન હિયરીંગ સ્ક્રીનીંગ****
પરિવારો આ વેબસાઇટ પર નવજાતની સાંભળવાની તપાસ અને પ્રક્રિયા વિશે માહિતી મેળવી શકે છે. તેમાં બહેરા અથવા સાંભળવામાં તકલીફ ધરાવતા યુવાન વ્યક્તિઓના પરિવારોને પરિચય આપતો માહિતીપ્રદ વીડિઓ પણ છે જે તેમની વાર્તાઓ શેર કરે છે.
- **પેરન્ટિંગ એ ચાઇલ્ડ હુ ઇઝ ડેફ ઓર હાર્ડ ઓફ હિયરીંગ**
આ બોયઝ ટાઉન નેશનલ રિસર્ચ હોસ્પિટલની વેબસાઇટ વિવિધ વિષયોની માહિતી પૂરી પાડે છે જેમાં સાર્વત્રિક નવજાત સુનાવણીની તપાસ, સુનાવણી, શ્રવણ ઉપકરણો, વાતચીત, ભાષા અને શિક્ષણ, અને વાલીપણા અને સહાયનો સમાવેશ થાય છે.
- **SPAN પેરન્ટ એડવોકસી નેટવર્ક****
SPAN એ એવી સંસ્થા છે જે વિવિધ જરૂરિયાતો ધરાવતા બાળકોના પરિવારોને સંસાધનો અને સહાય પૂરી પાડે છે, જે બહેરા અથવા સાંભળવામાં તકલીફ હોય છે. SPAN એન્ડ ધ અર્લી હિયરીંગ ડિટેક્શન એન્ડ ઇન્ટરવેન્શન (EHDI) એ બહેરા માર્ગદર્શક કાર્યક્રમ** પર સહયોગ કર્યો જે બહેરા પુખ્ત વયનાં પરિવારોને જોડે છે.
- **VL2 ફેમિલી ઇન્ફર્મેશન સેન્ટર**
આ વેબસાઇટ ASL અને દ્વિભાષી પર બહેરા અને સાંભળવામાં તકલીફ વાળા બાળકો ધરાવતા પરિવારો માટે સંશોધન આધારિત માહિતી પૂરી પાડે છે, જેમાં તમારા બાળકને વાંચન અને પેરન્ટ ટૂલકિટનો સમાવેશ થાય છે.

** અંગ્રેજી ઉપરાંતની ભાષાઓમાં ઉપલબ્ધ છે

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

લેન્ગ્વેજ ડેવલપમેન્ટ માઇલસ્ટોન્સ¹

લેન્ગ્વેજ ડેવલપમેન્ટ માઇલસ્ટોન્સ ચેકલિસ્ટ પરિવારો માટે તેમના બાળકની પ્રગતિનો અવલોકન અને રેકૉર્ડ રાખવા માટે રચાયેલ છે. મીટિંગ દરમિયાન ચેકલિસ્ટ તમારા બાળકની શૈક્ષણિક ટીમ સાથે શેર કરી શકાય છે. કૃપા કરીને નોંધ કરો કે આ ભાષા અને સાક્ષરતા વિકાસનું ઔપચારિક મૂલ્યાંકન નથી. ઘરમાં તમારા બાળકની ગ્રહણશીલ અને અભિવ્યક્ત ભાષાના તમારા અવલોકનો શૈક્ષણિક વાતાવરણમાં જોવા મળે છે તેના કરતાં અલગ હોઈ શકે છે.

પ્રથમ વર્ષ

તેમના પ્રથમ વર્ષ દરમિયાન, બાળકો તેમની આસપાસની ભાષા જોતા, શીખતા અને સમજી રહ્યા છે. ભલે બાળકો આ પ્રથમ વર્ષ દરમિયાન હંમેશા બોલતા નથી અથવા વધારે સંકેત કરતા નથી, તેમ છતાં બાળકો તમે સંકેત કરો છો અથવા તેમને કહો છો તે બધા શબ્દો સમજી લે છે, તેથી તમારા બાળક સાથે હંમેશાં વાત કરો અને સંકેત કરો!

0-3 મહિના

- તમારું બાળક આસપાસ જુએ છે અને લોકોના ચહેરા પર ધ્યાન આપે છે.
- તમારું બાળક જ્યારે તમને જુએ છે ત્યારે સ્મિત કરે છે.
- તમારું બાળક પર્યાવરણ પ્રત્યે જાગૃતિ દર્શાવે છે.
- તમારું બાળક વ્યક્તિના અવાજને અથવા હલનચલન અથવા પ્રકાશને ઓળખે છે અને પ્રતિક્રિયા આપે છે.

નોંધો: _____

_____

4-6 મહિના

- તમારું બાળક હાથ અને/અથવા અવાજથી બબડવાનું શરૂ કરે છે. તમારું બાળક તમારું ધ્યાન ખેંચવા માટે બબડવાનો ઉપયોગ કરી શકે છે.
- તમારું બાળક કાંડું, માથું, હાથ અને ચહેરો ધરાવતી તમારી હિલચાલની નકલ કરે છે.
- તમારું બાળક તમારા અવાજના સ્વરમાં થતા ફેરફારો અને/અથવા તમારા ચહેરાના હાવભાવમાં ફેરફારને પ્રતિભાવ આપે છે.
- તમારી સાથે રમતી વખતે અથવા એકલા તમારું બાળક કુંજન, ગડગડાહટ અને રડવાની લાગણીઓ દર્શાવે છે.
- જ્યારે તમે સંકેત કરો અથવા તેમનું નામ કહો ત્યારે તમારું બાળક તમારી તરફ જુએ છે અથવા અવાજ કરે છે.

નોંધો: _____

_____

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

7-12 મહિના

- તમારું બાળક પોતાની જાત અને વસ્તુઓ તરફ નિર્દેશ કરે છે.
- તમારું બાળક તેના પ્રથમ શબ્દો અથવા સંકેતોનું અનુકરણ કરે છે અને વ્યક્ત કરે છે, જેમ કે મારું, વધુ, દૂધ, મમ્મી, ડેડી.
- તમારું બાળક ઓનોમેટોપોઈયા (ધ્વનિ) શબ્દો બનાવે છે જેમ કે યૂ યૂ, સ્વિશ અને બઝ.
- તમારું બાળક પુખ્ત વયના લોકોની જેમ જ ચહેરાના હાવભાવ સાથે બડબડાટ કરે છે અને વળાંક લેતી વાતચીતનું અનુકરણ કરવાનો પ્રયાસ કરે છે.
- તમારું બાળક સંયુક્ત ધ્યાન દર્શાવે છે (દા.ત., માતાપિતા અને બાળક એક જ વસ્તુ તરફ જુએ છે).
- તમારું બાળક ચહેરાના વિવિધ હાવભાવનો અર્થ શું છે તે કહી શકે છે.
- તમારું બાળક હાવભાવ અથવા અવાજોનો ઉપયોગ વિરોધ અને લાગણીઓ વ્યક્ત કરવા માટે કરે છે.
- તમારું બાળક વિનંતીનો જવાબ આપે છે (દા.ત., અહીં આવો).
- તમારું બાળક સામાન્ય વસ્તુઓ (દા.ત. કપ, બૂટ, જ્યૂસ) અને કુટુંબના નામો માટે શબ્દો સમજે છે.
- તમારું બાળક મોટાભાગે “ના” શબ્દનો જવાબ આપે છે.
- તમારું બાળક લોકોના ચહેરા અને પર્યાવરણને ધ્યાનથી જુએ છે.
- તમારું બાળક તેનું માથું ફેરવે છે અને અવાજો અથવા ધ્યાન આકર્ષિત કરતી વર્તણૂકોના જવાબમાં જુએ છે (દા.ત., હાથ હલાવવો, લાઇટ ચાલુ/બંધ કરવી, પગની ઠોકર મારવી).
- 12 મહિનાની ઉંમર સુધીમાં, તમારું બાળક 1-3 સંકેતો અને/અથવા શબ્દો સમજે છે.

નોંધો:

એક - બે વર્ષની ઉંમર

તેમના પહેલા અને બીજા જન્મદિવસ વચ્ચે, બાળકો ઘણાં બધા શબ્દો શીખે છે અને ટૂંકા વાક્યો બનાવવા માટે શબ્દોને એકસાથે મૂકવાનું શરૂ કરે છે. અહીં કેટલીક વસ્તુઓ જોવા માટે છે.

અભિવ્યક્ત ભાષા

- તમારું બાળક ઉદ્ગારવાચક અભિવ્યક્તિઓનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત. ઉહ-ઓહ, ના-ના).
- તમારું બાળક વચસ્કો દ્વારા વપરાતા છેલ્લા શબ્દનું પુનરાવર્તન કરે છે.
- તમારું બાળક એક જ શબ્દો દ્વારા ઇચ્છાઓ અને જરૂરિયાતોનો સંચાર કરે છે.
- તમારું બાળક પોતાનો અને અન્યનો ઉલ્લેખ કરવા માટે સંકેત અથવા બોલાયેલા નામોનો ઉપયોગ કરે છે.
- તમારું બાળક સર્વનામનો ઉપયોગ કરવાનું શરૂ કરે છે (દા.ત., હું, મારું, મારું પોતાનું).
- તમારું બાળક બે-શબ્દના શબ્દસમૂહો વાપરવાનું શરૂ કરે છે (દા.ત., મારું દૂધ, મમ્મી બૂટ).
- તમારું બાળક વાંચવા માટે કહે છે.
- તમારું બાળક 1-2 બોલાયેલા શબ્દો અથવા સંકેતો સાથે તેમના પોતાના રેખાંકનો/ઘસરડાઓને લેબલ કરે છે.
- તમારું બાળક સરળ પ્રશ્નો પૂછે છે (દા.ત. તે શું?, મમ્મી ક્યાં?).
- તમારું બાળક વાતચીતમાં 1-2 વળાંકો લે છે.

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

એક - બે વર્ષની ઉંમર

નોંધો:

ગ્રહણશીલ ભાષા

- જ્યારે બોલો છો અથવા સંકેત કરો છો ત્યારે તમારું બાળક તેનું પોતાનું નામ ઓળખે છે.
- જ્યારે સંકેત કરો અથવા બોલો ત્યારે તમારું બાળક પરિવારના સભ્યોના નામ ઓળખે છે.
- તમારું બાળક સરળ આદેશો સમજે છે (દા.ત., અહીં આવો, મને આપો, બેસો).
- તમારું બાળક થોડા સાદા પ્રશ્ન સ્વરૂપો સમજે છે (દા.ત. કોણ, શું, ક્યાં, હા/ના).
- જ્યારે પૂછવામાં આવે ત્યારે તમારું બાળક પોતાની જાત પર અથવા ઢોંગલી પર શરીરના ઓછામાં ઓછા 5 અંગો તરફ નિર્દેશ કરે છે.
- તમારું બાળક પૃષ્ઠ પર નામવાળા ચિત્રો તરફ નિર્દેશ કરે છે.
- તમારું બાળક સરળ વાર્તાઓ અથવા જોડકણાં (હાઈમ્સ)માં ધ્યાન આપે છે અને આનંદ મેળવે છે.
- તમારું બાળક તેમના નામના પ્રથમ અક્ષરને ઓળખે છે.
- તમારું બાળક તેના પ્રિય પુસ્તકને તેના કવર દ્વારા ઓળખે છે.
- તમારું બાળક પુસ્તકો "વાંચવા"નો ઢોંગ કરે છે.
- તમારું બાળક પુસ્તકોનો ઉપયોગ કેવી રીતે થાય છે તે સમજવાનું શરૂ કરે છે (દા.ત., એક સમયે અનેક પૃષ્ઠો ફેરવે છે, પુસ્તકની સાચી બાજુ ઉપર તરફ રાખે છે).

નોંધો:

શબ્દભંડોળ

- 2 વર્ષની ઉંમર સુધીમાં, તમારા બાળક પાસે ઓછામાં ઓછા 50-100+ શબ્દોનો શબ્દભંડોળ, મુખ્યત્વે લોકો, ખોરાક, પ્રાણીઓ, રમકડાં અને ક્રિયા શબ્દો માટેના લેબલ્સ હોય છે.
- 2 વર્ષની ઉંમર સુધીમાં, તમારા બાળક સાદા બે બોલાયેલા અથવા સંકેત કરેલ શબ્દ શબ્દસમૂહોનો ઉપયોગ કરવાનું શરૂ કરી દે છે (દા.ત., બાળક રડે, વધુ દૂધ, મારો કપ, જ્યૂસ નથી).

નોંધો:

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

બે - ત્રણ વર્ષ

આ વર્ષ દરમિયાન, તમારું બાળક ઘણાં બધા શબ્દો કહેવા અને સંકેત કરવાનું શીખી જશે, તમને ટ્રેક રાખવામાં મુશ્કેલી પડશે. તમારું બાળક પણ લાંબા અને વધુ જટિલ વાક્યોનો ઉપયોગ કરવાનું શરૂ કરશે. આ વર્ષે તમારા બાળકની ભાષાને ટ્રેક કરવી ઉત્તેજક હોવી જોઈએ!

અભિવ્યક્ત ભાષા

- જ્યારે વ્યક્તિગત રૂપે પૂછવામાં આવે ત્યારે તમારું બાળક પદાર્થો/પ્રાણીઓ/લોકોના ચિત્રોમાં નામ આપે છે.
- વિનંતી કરવા પર તમારું બાળક તેમનું પૂરું નામ સંકેત કરે છે અથવા કહે છે.
- તમારું બાળક 5 સુધી ગણે છે.
- તમારું બાળક તમામ જરૂરિયાતો માટે અવાજ કરે છે અથવા સંકેત આપે છે.
- તમારું બાળક જરૂર પડે ત્યારે મદદની વિનંતી કરે છે.
- તમારું બાળક બે પગલાં સાથેના આદેશોનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત. બેસી જાઓ - ખાઓ).
- તમારું બાળક સમય સાથે વધુ આવર્તન સાથે ટૂંકા વાક્યોનો ઉપયોગ કરીને અનુભવો જણાવે છે.
- તમારું બાળક થોડા બોલાયેલા અથવા સંકેત કરેલ નર્સરી જોડકણાં (હાઈમ્સ) સંભળાવે છે.
- તમારું બાળક સંકેત કરેલ અથવા બોલાયેલી વાર્તાઓનો આનંદ માણે છે અને વાર્તાના પાત્રોની ક્રિયાઓ/ચહેરાના હાવભાવનું અનુકરણ કરે છે.
- તમારું બાળક પૂર્વનિર્ધારિત શબ્દો બોલે છે અથવા સંકેત કરે છે (દા.ત., ઉપર, નીચે).
- તમારું બાળક લાગણીઓ જેવી કે ખુશી, ઉદાસી, પાગલ ને સંકેતો અથવા બોલાયેલા શબ્દોથી દર્શાવે છે.
- તમારું બાળક મોટાભાગે પરિવારના સભ્યો અને મિત્રો દ્વારા સમજી શકાય તે રીતે બોલે છે અથવા સંકેત કરે છે.
- તમારું બાળક લગભગ 80% સમય બુદ્ધિગમ્ય (સ્પષ્ટ રીતે સમજી શકાય તેવા) શબ્દો અથવા સંકેતોનો ઉપયોગ કરે છે.
- તમારું બાળક મોટાભાગની મૂળભૂત વાક્ય રચનાઓનો ઉપયોગ કરે છે.
- તમારું બાળક "અને" સંકેત અથવા શબ્દનો ઉપયોગ કરે છે.
- તમારું બાળક એકવચન/બહુવચન નામ-ક્રિયાપદ સમજૂતીનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., છોકરો ચાલે છે, છોકરાઓ ચાલે છે).
- તમારું બાળક માલિકીનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., મારું, તમારું).
- તમારું બાળક વાક્યોમાં ભૂતકાળનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., મમ્મીએ રાંધ્યું, સુસી દોડી).
- તમારું બાળક સામાન્ય શબ્દોનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., બધા પ્રાણીઓને "કુરકુરિયું" કહે છે).
- અઢી વર્ષની ઉંમરે, તમારું બાળક હા અથવા ના માં પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.
- તમારું બાળક બે શબ્દના પ્રશ્નો પૂછે છે.
- તમારું બાળક "શા માટે" પ્રશ્નો તબક્કો શરૂ કરે છે.
- તમારું બાળક "કોણ" પ્રશ્નો પૂછે છે.
- તમારું બાળક સર્વનામનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., તે, તેણી, તે), જેમાં વ્યક્તિગત સર્વનામો (દા.ત., હું, મને, મારું, મારું), અને માલિકીના સર્વનામો (દા.ત., તેના, તેણીના)નો સમાવેશ થાય છે.
- તમારું બાળક નંબર + સંજ્ઞાનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., બે કુતરા).
- તમારું બાળક સરળ વર્ણવતા શબ્દોનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., ગરમ, ઠંડુ, મોટું, નાનું).
- તમારું બાળક ઓછામાં ઓછા ત્રણ રંગોના નામ આપે છે.
- તમારું બાળક નકારાત્મક ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., ના, કંઈ નહીં, નથી, પસંદ નથી, ખબર નથી, હજુ સુધી નથી).

નોંધો:

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

બે - ત્રણ વર્ષ

ગ્રહણશીલ ભાષા

- તમારું બાળક બે તબક્કાના આદેશો સમજે છે (દા.ત., નીચે બેસો અને પુસ્તક વાંચો).
- તમારું બાળક ધ્યાન આપે છે (દા.ત., ધ્યાન દોરે છે, ઉત્સાહિત થઈ જાય છે) સ્થળો, વીડિયોક્લોન અથવા ડોરબેલ ફ્લેશ થાય/ વાગે તેવા અવાજો.
- તમારું બાળક સ્થાનના શબ્દસમૂહને યોગ્ય રીતે પ્રતિસાદ આપે છે (દા.ત., અંદર, ઉપર).
- તમારું બાળક સમયના શબ્દસમૂહોને સમજવાનું શરૂ કરે છે (દા.ત. ગઈકાલે, આજે).

નોંધો: _____

શબ્દભંડોળ

- ત્રણ વર્ષની ઉંમર સુધીમાં, તમારા બાળક પાસે 500+ શબ્દો અને/અથવા સંકેતોનો શબ્દભંડોળ હોય છે.

નોંધો: _____

ત્રણ - ચાર વર્ષની ઉંમર

અત્યાર સુધીમાં, તમારું બાળક સ્પષ્ટ રીતે વાતચીત કરવા સક્ષમ છે, અને પરિચિત પુખ્ત વયના લોકો દ્વારા મોટાભાગે તે સમજી શકાય છે. તમારું બાળક તેને અથવા તેણીને જે કહેવામાં આવે છે અથવા તેના પર સંકેત કરવામાં આવે છે તે મોટાભાગનું સમજે છે. તમારું બાળક ચારથી પાંચ શબ્દના વાક્યો વાપરી રહ્યું છે, સરળ નર્સરી જોડકણાં (હાઈમ્સ)નું પુનરાવર્તન કરી શકે છે, અને સરળ વાતચીત કરવા સક્ષમ છે.

અભિવ્યક્ત ભાષા

- તમારું બાળક અસ્ખલિત, સ્પષ્ટ રીતે વાતચીત કરે છે, અને કુટુંબ અને પરિચિત પુખ્ત વયના લોકો દ્વારા સરળતાથી સમજી શકાય છે.
- તમારું બાળક તાર્કિક રીતે પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.
- તમારું બાળક 4-5 શબ્દના વાક્યો વાપરે છે.
- તમારું બાળક 3-4 વખત સુધી વિષય પર રહીને સરળ વાતચીત કરે છે.
- તમારું બાળક શાળામાં અથવા મિત્રો સાથે બનેલી વસ્તુઓ વિશે વાત કરે છે.
- તમારું બાળક વાર્તા પુસ્તકોની ચર્ચા કરે છે જે તેને અથવા તેણીને વાંચી સંભળાવવામાં આવે છે.
- તમારું બાળક ચિત્રોમાં ક્રિયાનું વર્ણન કરે છે.
- તમારું બાળક માલિકીનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., મારું, તમારું, તેનું, તેણીનું).

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

ત્રણ - ચાર વર્ષની ઉંમર

અભિવ્યક્ત ભાષા

- તમારું બાળક સરળ સંકેત અથવા બોલાયેલ કવિતાનું પુનરાવર્તન કરી શકે છે.
- તમારું બાળક વાંચવા અને લખવાના પ્રયત્નો કરે છે.
- જો ASLનો ઉપયોગ કરી રહ્યા હોય, તો તમારું બાળક વર્ગીકરણનો ઉપયોગ, રીત, સ્થળ, દિશા, કદ, આકાર, ડિગ્રી અને તીવ્રતાનું વર્ણન કરવા માટે કરે છે.

નોંધો:

ગ્રહણશીલ ભાષા

- તમારું બાળક તેને જે કહેવામાં આવે છે તે મોટાભાગનું સમજે છે.
- તમારું બાળક "કોણ?", "શું?", "ક્યાં?", "કેમ?" અને "કેવી રીતે?" પ્રશ્નો સમજે છે.
- તમારું બાળક 2-4 સરળ અસંબંધિત ક્રમિક આદેશોનું પાલન કરે છે (દા.ત. બેસી જાઓ અને તમારું બપોરનું ભોજન જમો).
- તમારું બાળક જેમ તેમને નામથી વિનંતી કરો છો તમે તમને વસ્તુઓ આપે છે.
- તમારું બાળક ટોચ ઉપર/નીચે, ઉપર/નીચે વસ્તુઓને નિર્દેશ કરે છે અથવા મૂકે છે.

નોંધો:

શબ્દભંડોળ

- ચાર વર્ષની ઉંમર સુધીમાં, તમારું બાળક 1,500-1,600 શબ્દો અથવા સંકેતો વાપરે છે.

નોંધો:

ચાર - પાંચ વર્ષની ઉંમર

આ ઉંમર સુધીમાં, તમારું બાળક ભૂતકાળ, વર્તમાન અને ભવિષ્ય વિશેના વિચારો વ્યક્ત કરવા માટે સાચા વાક્યોનો ઉપયોગ કરી શકશે. આ વર્ષના અંત સુધીમાં, તમારું બાળક કેટલાક હજાર શબ્દો અને/અથવા સંકેતો ધરાવતું હોવું જોઈએ.

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

ચાર - પાંચ વર્ષની ઉંમર

અભિવ્યક્ત ભાષા

- તમારું બાળક સરળતાથી સમજી શકે તેવી રીતે સ્પષ્ટ અને અસ્ખલિત રીતે સંકેત કરે છે અને/અથવા બોલે છે.
- તમારું બાળક લાંબા અને વિગતવાર વાક્યો વાપરે છે.
- તમારું બાળક જે વિષય પર રહે તેના પર બનાવેલી વાર્તાઓ કહી શકે છે. (ASL વપરાશકર્તાઓ માટે, તમારું બાળક વાર્તા કહેવાની જગ્યાનો ઉપયોગ કરી શકે છે.)
- બોલાતી ભાષાનો ઉપયોગ કરતા બાળકો માટે, મોટાભાગના અવાજો યોગ્ય રીતે ઉચ્ચારવામાં આવે છે, જોકે તેને/તેણીને "ર", "વ" અને "થ" સાથે મુશ્કેલી આવી શકે છે.
- તમારું બાળક શબ્દો અને/અથવા સંકેતો સાથે જોડકણાં (હાઈમ્સ) વાપરે છે.
- તમારું બાળક કેટલાક લેખિત અક્ષરો અને સંખ્યાઓ ઓળખે છે.
- તમારું બાળક 4-8 શબ્દ/સંકેત વાક્યો વાપરે છે.
- તમારું બાળક "ધરાવે છે, " કરે છે", "હતી"નો ઉપયોગ કરે છે.
- તમારું બાળક "કારણ કે ...", "ક્યારે ...", "જો ...", અને "તેથી ..."નો ઉપયોગ કરે છે.
- તમારું બાળક "આ" અને "તે"નો ઉપયોગ કરે છે.
- તમારું બાળક "પહેલા" અને "પછી"નો ઉપયોગ કરે છે.
- તમારું બાળક "કેમ" અને "કેવી રીતે" પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.
- કોઈ ઘટના અથવા ક્રિયાનું વર્ણન કરતી વખતે તમારું બાળક લાગણી અને શારીરિક ભાષા સાથે બોલે છે અથવા સંકેત આપે છે.
- તમારું બાળક વાતચીત યોગ્ય રીતે સમાપ્ત કરે છે.
- તમારું બાળક "શું" પ્રશ્નો પૂછે છે.
- તમારું બાળક "કોણ" પ્રશ્નો પૂછે છે.
- તમારું બાળક "ક્યાં" પ્રશ્નો પૂછે છે.
- તમારું બાળક "કેમ" પ્રશ્નો પૂછે છે.
- તમારું બાળક "કોણ" પ્રશ્નો પૂછે છે.
- તમારું બાળક ભૂતકાળનો ઉપયોગ કરે છે.
- તમારું બાળક ભવિષ્યકાળનો ઉપયોગ કરે છે.
- તમારું બાળક આ વાક્યોની જેમ શરતી વાક્યો વાપરે છે:
  - અંગ્રેજી (જો... તો...).
  - ASL (પ્રસંગોચિત વાક્ય).
- જો ASLનો ઉપયોગ કરો છો, તો તમારું બાળક હાથનો આકાર, હથેળી અભિગમ, સ્થાન, હલનચલન અને ચહેરાના હાવભાવ (દા.ત., બટન, બિલાડી, શિયાળ)ના પાંચ ASL પરિમાણોનો ઉપયોગ કરે છે.
- ASLમાં, તમારું બાળક નંબર વિતરણનો ઉપયોગ કરે છે, દા.ત., પાંદડા પડવાની વાત -
  - ફોલ એકવચન - એક પાન પડે છે;
  - ફોલ બહુવચન - ઘણાં પાંદડા પડી જાય છે;
  - ફોલ રેન્ડમ - પાંદડા સમય સમય પર, અહીં અને ત્યાં પડે છે.
- ASLમાં, તમારું બાળક પ્રશ્નની શરૂઆત અને અંતમાં Wh- શબ્દનું પુનરાવર્તન કરે છે (દા.ત., ક્યાં જવું છે?). તેને WH-બ્રેકેટીંગ કહેવામાં આવે છે.
- ASLમાં, તમારું બાળક એજન્ટ ચિહ્નનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., ફાર્મ-અર; ટીચ-અર).
- ASLમાં, તમારું બાળક વિષય ચાલુ રાખવાનો ઉપયોગ કરે છે(એક હાથથી સંકેત કરે છે અને બીજા હાથથી સંકેત કરવાનું ચાલુ રાખે છે).
- ASLમાં, તમારું બાળક શારીરિક ફેરફાર અને નજરે જોવાનો ઉપયોગ કરે છે.

પેરન્ટ રીસોર્સ ગાઇડ

ચાર - પાંચ વર્ષની ઉંમર

અભિવ્યક્ત ભાષા

નોંધો:

ગ્રહણશીલ ભાષા

- તમારું બાળક ઘરે અને શાળામાં જે કહેવામાં આવે છે અથવા સંકેત કરે છે તે મોટાભાગે સમજે છે.
- તમારું બાળક ટૂંકી વાર્તાઓ પર ધ્યાન આપે છે.
- તમારું બાળક વાર્તાઓ માણે છે અને સરળ પ્રશ્નો સમજી શકે છે.
- તમારું બાળક ક્રમમાં ચાર સરળ સંબંધિત આદેશો કરે છે.
- તમારું બાળક સમાન વસ્તુઓ સમજે છે (દા.ત., જે વસ્તુઓ ઉડે છે, જે વસ્તુઓ તમે ખાઓ છો, જે વસ્તુઓ તમે પહેરો છો).
- તમારું બાળક સમયના ખ્યાલો (દા.ત. દિવસ/રાત) અને વર્ષની ઋતુઓ સમજે છે.
- તમારું બાળક કવિતામાં જોડાયેલા શબ્દોને સમજે છે.
- તમારું બાળક જ્યારે પૂછવામાં આવે ત્યારે તે પહેલાં, પછી, ઉપર, નીચે નિર્દેશ કરે છે અથવા મૂકે છે.

નોંધો:

શબ્દભંડોળ

- તમારું બાળક 2,500+ શબ્દો અને/અથવા સંકેતો વાપરે છે.
- તમારું બાળક શબ્દો અને સંકેતોના અર્થ પૂછવાનું શરૂ કરે છે.
- તમારું બાળક શબ્દોમાં વર્ણનનો ઉપયોગ કરે છે (દા.ત., સખત, નરમ, ગંદું).
- તમારું બાળક ક્રમબદ્ધ ખ્યાલોને એકસાથે મૂકે છે (નાનાથી મોટા સુધી; સૌથી લાંબીથી ટૂંકી).
- તમારું બાળક શ્રેણીઓનું નામ આપે છે (દા.ત., પિત્તા, ખોરાક તરીકે હેમબર્ગર).

નોંધો:

---

¹ લેન્ગ્વેજ ડેવલપમેન્ટ માઇલસ્ટોન્સ કે જે કેલિફોર્નિયા SB 210 સમિતિ દ્વારા બહેરા અથવા સાંભળવામાં તકલીફ ધરાવતા, જન્મથી પાંચ વર્ષ સુધીના બાળકો માટે વિકસાવવામાં આવી હતી તેમાંથી અનુમતિ સાથે વાપર્યું અને અપનાવ્યું.

